

ledning til, at også danske jurister har beskæftiget sig med informationssamfundets konsekvenser. Dette område har fået betegnelsen retsinformatik. De problemer, denne forskning tager op, kan have stor betydning for det politiske liv, men i forhold til eventuelle effekter på det politiske system, er disse aspekter mindre relevante.

Affødt af behovet for et mere sikkert beslutningsgrundlag end rent gætteri, er der fremvokset en speciel form for forskning i teknologiens konsekvenser, nemlig teknologivurdering. Men hvordan sådanne vurderinger skal gennemføres, og spørgsmålet om deres videnskabelige status, er der nogen uenighed om.

Som et alternativ til – eller som en særlig metode for – teknologivurdering blev der i årene 1986-1989 gennemført en række forsøg med introduktion og anvendelse af informationsteknologi i lokalsamfund.

Baggrunden for forsøgene var debatten om udbygningen af hybridnettet i Danmark i begyndelsen af 1980'erne, som bl.a. gik på de mulige virkninger for den lokale og regionale udvikling.

Forsøgene viste sig at have meget begrænset relevans for en belysning af informationsteknologiens virkninger for folkestyret. Man fik nogle erfaringer med demokratisk indflydelse på anvendelse af informationsteknologi, men ikke med informationsteknologiens indflydelse på demokratiet.

Der er fundet meget få referencer, som blot nogenlunde præcist omhandler problemstillingen og samtidig er baseret på empirisk samfundsvidenskabelig forskning, som vedrører danske forhold.

Der er i det hele taget meget lidt samfundsvidenskabelig forskning vedrørende de sociale aspekter af IT og informationssamfundet, ikke bare i forhold til de eventuelle konsekvenser for demokratiet. Samtidig er IT-anvendelsen nærmest stormet frem i samfundet i perioden efter.

Lone Dybkjær/Søren Christensen udvalgets rapport, der netop er fremlagt: Info-samfundet år 2000, er ikke forskning, men et bud på Danmarks muligheder i informationssamfundet år 2000, et bud på forskningens udviklingsmuligheder og et oplæg til debat om en statslig dansk informationspolitik, hvor flest mulig får adgang til og glæde af informationssystemerne.

2.f. De politiske partier

Forskning om de politiske partier rubriceres sig i 2 hovedgrupper: undersøgelser af partiernes funktion i det politiske system og undersøgelser, der forholder sig til tesen om partiernes forfald begrundet i faldet i medlemstal og problemerne med rekruttering af nye medlemmer. Der er enighed om, at partiernes funktion er ændret, men det betyder ikke nødvendigvis, at deres indflydelse eller betydning er blevet mindre.

De emner der er undersøgt er: partierne, partiernes ændrede funktion og partisystemet, partiapparaternes rolle, politikerlederen, medborgerskab, vælgerens opfattelse af partisystemet, partiernes forfald, udvikling i medlemstal og rekruttering.

Forskernes forsøg på at forklare årsagerne til det faldende medlemstal falder i forskellige kategorier: ændringer i samfundsstruktur og uddannelsesmønstre, statsliggørelse, ændringer i lovgivningens karakter og den administrative struktur, kommunikations- og medieforhold, overvejelser hos de potentielle partimedlemmer om fordele og ulemper ved medlemskab og tilsvarende overvejelser hos partierne.

Der er ikke foretaget større repræsentative undersøgelser af partimedlemmernes motiver til at være partimedlemmer, dog er der undersøgelser af, hvorfor folk meldte sig ud af partierne. Partimedlemmer og deltagere i græsrodsaktiviteter er undersøgt med hensyn til fordeling på alder, køn og uddannelse.

Der er heller ingen empirisk forskning om, hvilke overvejelser partierne gør sig om nødvendigheden af at have medlemmer.

I forhold til de mange analyser af vælgerens sociale, alders- og kønsmæssige fordeling i relation til partivalg, er der meget få analyser af partiaktivisternes og de folkevalgte aktivitet internt i partierne, de undersøgelser der er, er fra 1970'erne.

Partierne som institutioner er ikke undersøgt.

2.g. Udviklingen indenfor finanssektoren og relationer til den internationale finansverden

Til dette emne har vi ikke modtaget nogen forskningsoversigt, men vi kan nævne, at Konkurrencerådet i 1992 har kortlagt den finansielle sektors struktur og konkurrenceforhold. I 1993 blev der i Nordisk Ministerråds regi ud-